

WSPiA im. Mieszka I
Filia w Nowym Tomyślu
KIERUNEK PIELĘGNIARSTWO
STUDIA I STOPNIA

Szczegółowy program nauczania

Informacje ogólne:

Nazwa w języku polskim: Biofizyka										
1. Kod zajęć: P-I/1_A_10			2. Liczba punktów ECTS:1							
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo		7. Liczba godzin:	Ogółem	Wykłady	e – learning	Ćwiczenia	Konwersatoria	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe
4. Specjalność:	-		8. Studia stacjonarne:	35	10	5	20		-	-
5. Rok studiów	I		9. Studia niestacjonarne:							
6. Semestr:	1		10. Poziom studiów:	Studia I stopnia						
Koordynator i osoby prowadzące (imię nazwisko, tytuł/stopień naukowy): Koordynator: dr n. biol mgr inż. Frydrychowicz Magdalena										
11. Forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			12. Język wykładowy:	polski					

Informacje szczegółowe

1.Cele kształcenia 5 – 10 (intencje wykładowcy):	
C 1.	Przekazanie podstawowej wiedzy o prawach, mechanizmach oraz skutkach działania czynników fizycznych endogennych i egzogennych w zakresie funkcjonowania organizmu człowieka na różnych poziomach jego organizacji
C 2.	Wyjaśnienie zasad bezpieczeństwa i technik działania wybranych urządzeń i aparatury medycznej w kontekście zdrowia i zagrożeń zdrowotnych
C 3.	Opanowanie umiejętności posługiwania się aparatem pojęciowym stosownie do dziedziny w celu rozumienia definicji, praw i pojęć związanych z biofizyką
C 4.	Nabycie wiedzy na temat współczesnych metod diagnostycznych i terapeutycznych opierających się na mechanizmach i prawach biofizyki
C 5.	Motywowanie do pogłębiania wiedzy z zakresu biofizyki
C 6.	Nabycie umiejętności samodzielnego prowadzenia pomiarów, opracowania i interpretacji uzyskanych wyników

2. Wymagania wstępne:
Znajomość podstaw fizyki, chemii i biologii na poziomie szkoły średniej.

3. Efekty kształcenia (kierunkowe, specjalnościowe, specjalizacyjne):				
<i>W zakresie wiedzy</i>				
Symbol kierunkowego efektu kształcenia	Symbol przedmiotowego efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu kształcenia kierunkowego (Po zakończeniu przedmiotu dla potwierdzenia osiągnięcia efektów kształcenia student:)	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
A.W26	Pek 1_A_10-A.W26	Tłumaczy i rozumie zakres oddziaływań terapeutycznych i diagnostycznych opartych na zjawiskach biofizycznych	Kolokwium Aktywność na zajęciach	C2; C4
A.W15	Pek 2_A_10-A.W15	Wyjaśnia i opisuje mechanizmy oraz biofizyczne podstawy regulacji metabolizmu człowieka	Kolokwium Aktywność na zajęciach	C1
A.W13	Pek 3_A_10-A.W13	Opisuje biofizyczne mechanizmy funkcjonowania narządów zmysłów człowieka	Kolokwium Aktywność na zajęciach	C1
A.W16	Pek 4_A_10-A.W16	Wyjaśnia i identyfikuje wpływ czynników zewnętrznych takich jak: fale dźwiękowe, temperatura, ciśnienie, pole elektromagnetyczne, grawitacja, promieniowanie jonizujące na tkanki organizmu człowieka	Kolokwium Aktywność na zajęciach	C1
A. W26	Pek 5_A_10-A.W26	Nazywa zjawiska i definiuje pojęcia biofizyczne swobodnie operując aparatem pojęciowym	Kolokwium Aktywność na zajęciach	C3
A. W26	Pek 6_A_10-A.W26	Potrafi dokonać obliczeń i prezentuje wyniki podstawowych badań	Kolokwium Aktywność na zajęciach	C6
<i>W zakresie umiejętności</i>				
Symbol kierunkowego efektu kształcenia	Symbol przedmiotowego efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu kształcenia kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
A. U7	Pek 1_A_10-A.U7	Wykorzystuje znajomość zjawisk i praw fizyki do wyjaśnienia wpływu na	Aktywność na zajęciach	C2

		organizm ludzki czynników egzogennych, takich jak: temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące		
A.U11	Pek 2_A_10-A.U11	Ocenia oddziaływanie i przewiduje skutki promieniowania jonizującego na organizm człowieka oraz potrafi stosować zasady ochrony radiologicznej	Aktywność na zajęciach	C2; C4
A.U2	Pek 3_A_10-A.U2	Potrafi posługiwać się aparaturą pomiarową i wykonać podstawowe badania dokonując obliczeń i interpretacji wyników	Aktywność na zajęciach	C5; C6
A.U5	Pek 4_A_10-A.U5	Współuczestniczy w diagnostyce i terapii z wykorzystaniem czynników natury biofizycznej	Aktywność na zajęciach	C4

W zakresie kompetencji społecznych

Symbol kierunkowego efektu kształcenia	Symbol przedmiotowego efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu kształcenia kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
KS2	Pek 1_KS_10-KS2	Wzbogaca wiedzę i kształtuje umiejętności	Dyskusja	C5; C6
KS4	Pek 2_KS_10-KS4	Wykazuje się odpowiedzialnością za człowieka i powierzone zadania	Dyskusja	C4; C5; C6
KS5	Pek 3_KS_10-KS5	Honoruje i przestrzega prawa pacjenta	Dyskusja	C2
KS6	Pek 4_KS_10-KS6	Rzetelnie wykonuje powierzone zadania	Dyskusja	C2; C6

4. Treści programowe:

Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe (2 godz. lekcyjne na jeden temat; nie wpisuje się do treści zajęć organizacyjnych oraz egzaminu i zaliczenia)	Odniesienie do efektów kształcenia-Symbol
T1	Wprowadzenie w podstawy biofizyki układów biologicznych. Stan skupienia materii. Podstawowe definicje, prawa i zasady w zakresie aparatu pojęciowego	A.W13 A.W15 A. U7
T2	Budowa atomu cząsteczki, promieniowanie jądrowe i promieniotwórczość. Wpływ promieniowania jonizującego na komórki i tkanki organizmu człowieka. Metody ochrony radiologicznej/dozymetria	A.W16 A.W15 A. U7 A.U11
T3	Wpływ czynników mechanicznych na organizm człowieka. Fizyczne cechy fali dźwiękowej. Wibracje i zmiany ciśnienia. Ultradźwięki i infradźwięki. Zjawiska akustyczne. Fizyczne podstawy działania ultrasonografii.	A.W13 A.W15 A.W16 A.W26 A. U7

		A.U11
T4	Właściwości elektryczne komórek i tkanek. Oddziaływania pola elektrycznego i magnetycznego na komórki i tkanki organizmu człowieka.	A.W13 A.W15 A.W16 A.W26 A. U7
T5	Promieniowanie elektromagnetyczne w zakresie widma światła widzialnego. Zjawiska optyczne. Oddziaływanie ultrafioletu i promieniowania podczerwonego na komórki i tkanki człowieka.	A.W13 A.W15 A.W16 A.W26 A. U7
T6	Właściwości światła laserowego, zastosowanie laserów w medycynie.	A.W15 A.W16 A.W26 A. U7
T7	Obrazowe badania diagnostyczne. Podstawy fizyczne rentgenowskiej tomografii komputerowej CT, NMR, PET, scyntygrafia, BMD	A.W26 A.U11 A.U5
T8	Hydrodynamika przepływu krwi, przepływ laminarny i burzliwy, opór naczyniowy. Podstawowe pojęcia oraz prawa przepływu i statyki cieczy (prawo ciągłości strugi, Bernoulliego, Poiseuille'a, Archimedes, Pascala itp.), opór naczyniowy, struga, zjawiska towarzyszące przepływowi przez zwężki, lepkość cieczy. Biofizyka płynów ustrojowych człowieka	A.W15 A.W26 A. U7
T9	Mechanika klasyczna. Energetyczne efekty przemian fizycznych i chemicznych w organizmie człowieka. Podstawy termodynamiki	A.W15 A.W16 A.W26 A. U7
T10	Biofizyczna integralność organizmu człowieka.	A.W13 A.W15 A.W16 A.W26 A. U7
T11	Pomiary i opracowanie wyników wybranych wielkości fizycznych: ciśnienia, gęstości, lepkości	A.W15 A.W26 A.U2 KS2 KS4 KS6
T12	Przewodnictwo jonowe w elektrolitach	A.W13 A.W15 A.W26 A.U2 KS6
T13	Pomiar ciśnienia skurczowego i rozkurczowego krwi. Wyznaczanie współczynnika lepkości cieczy	A.W15 A.W26 A.U2 KS2 KS4 KS6
T14	Praktyczne poznanie metodyki rejestracji sygnałów	A.W15

	elektrycznych na przykładzie wykonania elektrokardiogramu. Prawidłowy elektrokardiogram, trójkąt Einthovena, wektor elektryczny serca, typowe odprowadzenia. Analiza sygnałów elektrycznych w organizmie człowieka. Zapis EKG	A.W26 A.U7 A.U2 A.U5 D.K2 K4 K6
T15	Pomiar czasu bezwładności oka i progu słyszalności ucha ludzkiego	A.W13 A.W15 A.W26 A.U2 KS2 KS4 KS6
T16	Znaczenie i obserwacja przejawów zjawisk adhezji, kohezji i napięcia powierzchniowego w życiu codziennym. Wykorzystanie wymienionych zjawisk w profilaktyce, higienie, diagnostyce, leczeniu (mycie i higiena osobista, środki zmiękczające, działanie na skórę i śluzówkę, leki w płynie i ich dawkowanie itp)	W15 W26 KS2 KS6
T17	Pomiar fizyczny i jego dokładność	W26 A.U2 KS2 KS6

5. Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

Zaliczenie z oceną

Obecność na zajęciach wyznaczonych planem studiów i samodzielne wykonywanie obliczeń z interpretacją oraz analizą wyników

Zaliczenie ćwiczeń na podstawie kolokwium, aktywności i udziału w dyskusji

Zaliczenie materiału wykładowego i teoretycznego wprowadzającego do wykonania ćwiczeń na podstawie testu jednokrotnego wyboru

Ocena lokalna	Definicja lokalna	Ocena ECTS	Definicja ECTS
5	Bardzo dobry – znakomita wiedza, umiejętności, kompetencje	A	Celujący – wybitne osiągnięcia
4,5	Ponad dobry – bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje	B	Bardzo dobry – powyżej średniego standardu, z pewnymi błędami
4	Dobry – dobra wiedza, umiejętności, kompetencje	C	Dobry – generalnie solidna praca z szeregiem zauważalnych błędów
3,5	Dość dobry – zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje, ale ze	D	Zadowalający – zadowalający, ale ze znaczącymi błędami

	znacznymi niedociągnięciami		
3	Dostateczny – zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje, z licznymi błędami (próg 60% opanowania W, U, KS)	E	Dostateczny – wyniki spełniają minimalne kryteria
2	Niedostateczny – niezadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje (poniżej 60% opanowania W, U, KS)	FX, F	Niedostateczny – podstawowe braki w opanowaniu materiału

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbowa zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie). Student posiada wiedzę, umiejętności pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

FX, F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i podjęcie studiów drugiego stopnia

6. Metody prowadzenia zajęć:

Wykłady

Wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną

Ćwiczenia

Wykonywanie doświadczeń oraz obliczeń, planowanie eksperymentów, formułowanie i analiza problemów badawczych, opracowywanie oraz prezentacja wyników badań. Seminarium

7. Literatura (podajemy wyłącznie pozycje do przeczytania przez studentów a nie wykorzystywane

<i>przez wykładowcę)</i>	
Literatura obowiązkowa:	Literatura zalecana:
Jaroszyk F. (red): Biofizyka. Podrecznik dla studentów. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2011.	Kowalczyk P., Fizyka cząstek, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2000.
	Ślósarek G., Biofizyka molekularna, Wyd. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2011
	Hryniewicz A., Rokita E., Fizyczne metody diagnostyki medycznej i terapii Wyd. Naukowe PWN wydanie 1, Warszawa 2013
	Hryniewicz A., Rokita E Fizyczne metody badań w biologii, medycynie i ochronie środowiska Wyd. Naukowe PWN, wyd.1; Warszawa 1999, 2012

8. Kalkulacja ECTS – proponowana: (na podstawie poniższego przykładu)	
Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację/ studia stacjonarne
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	30
Praca własna studenta	5
Studia literaturowe	
Przygotowanie prezentacji (<i>o ile występuje</i>)	0
SUMA GODZIN	35
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	1

Niniejszy dokument jest własnością WSPiA im. Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.